

WIELOASPEKTOWY WYMIAR OPIEKI NAD CHORYM W ONKOLOGII

dr Małgorzata Pasek
specjalista pielęgniarstwa onkologicznego

Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej - Curie Oddział Kraków

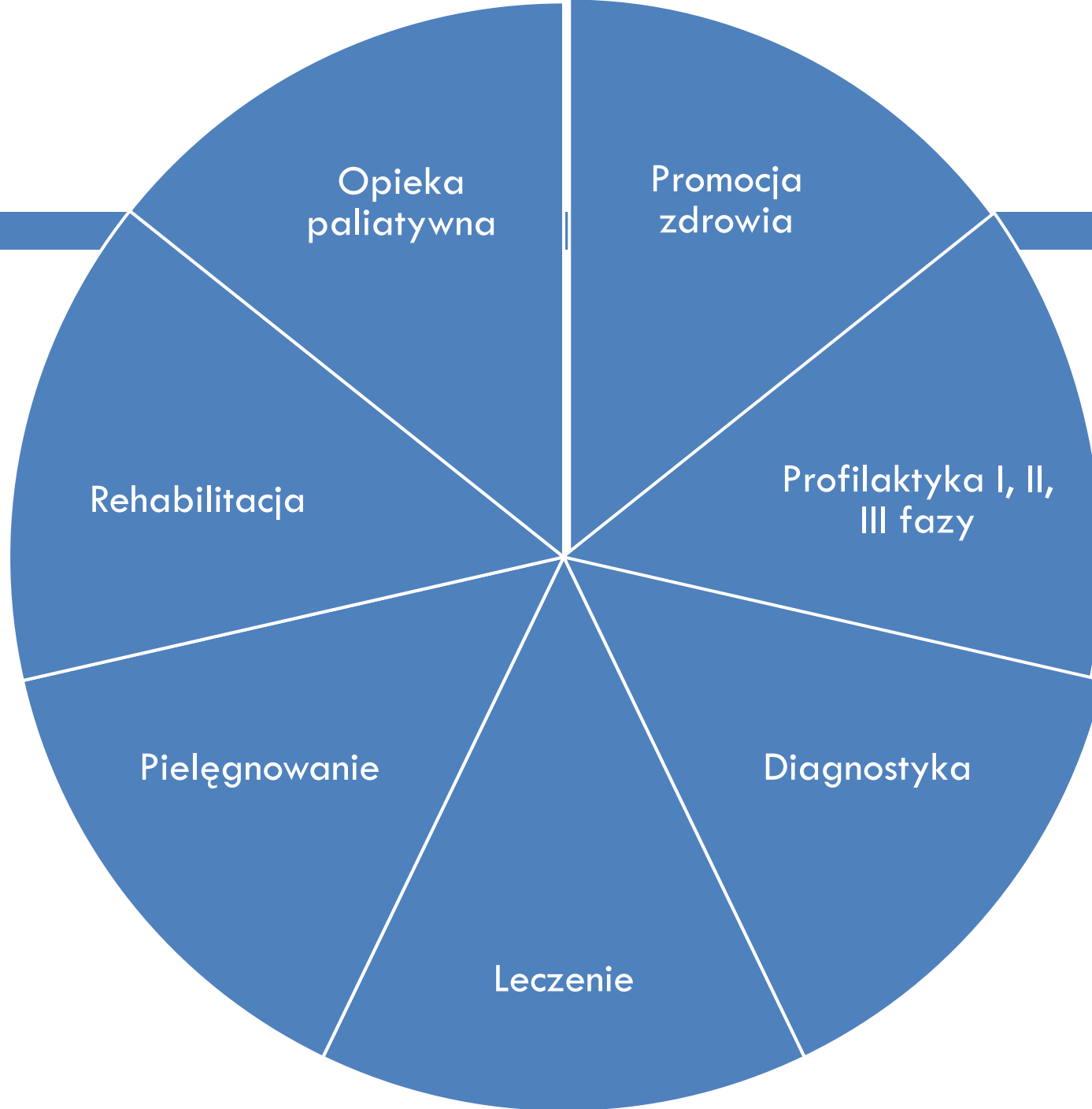

Holizm w medycynie

2

Każdy człowiek jest indywidualnością i niepowtarzalną całością,
żyje w określonym środowisku, w kręgu kultury, religii, zgodnie
z określonymi zwyczajami, preferując dla siebie określony styl
życia

Całościowe rozpatrywanie zjawisk dotyczących człowieka i stanu
jego zdrowia może przynieść najlepsze rezultaty terapeutyczne

Promocja zdrowia/profilaktyka

4

Samoobserwacja
pod kątem
występowania
objawów

- przewlekły kaszel
- przewlekła chrypka, trudności w połykaniu, ból podczas połykania,
- niegojące się rany, niegojące się owrzodzenie
- zmiany w znamionach, zmiany w naroślach
- krwawienie przy oddawaniu moczu, nietrzymanie moczu, częste oddawanie moczu, częste oddawanie moczu nocą, krew w moczu,
- nietypowe krwawienie z dróg rodnych,
- guzki w piersi, zgrubienie w piersi, zmiana objętości w piersi, zmiany w wyglądzie brodawek, krwawienie z sutka, wydzielina z sutka, pofałdowanie sutka, wklęsnięcie brodawki sutkowe

Holizm w medycynie

5

Człowiek to jedność bio – psycho – duchowa
i społeczna.

Opieka może okazać się nieskuteczna, jeżeli będzie
dotyczyła jednego, wycinkowego problemu.

Holizm w medycynie

6

Aby zrozumieć człowieka należy wziąć pod uwagę:

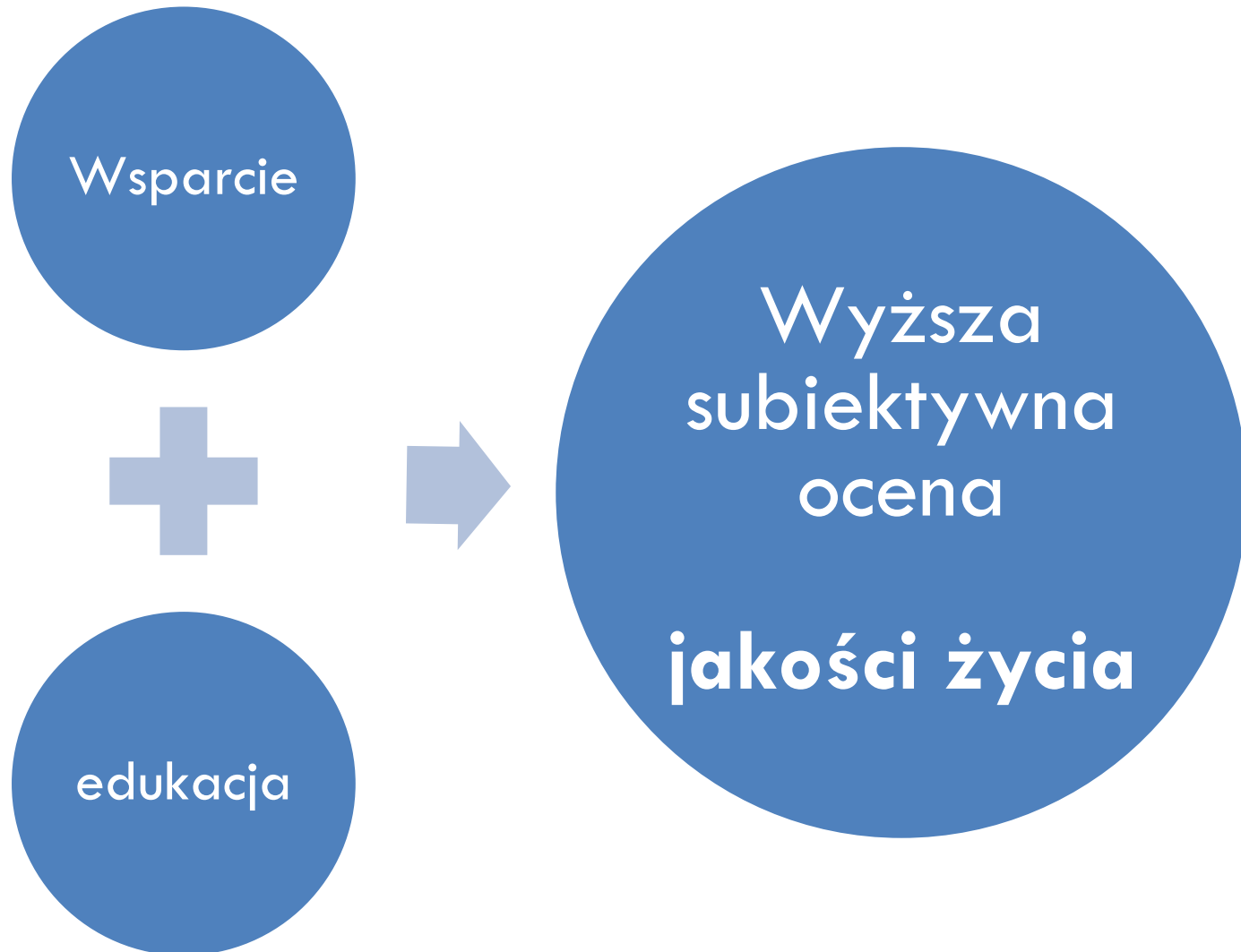
- dane biomedyczne
- wiedzę na temat zachowań interpersonalnych
- informacje dotyczące rodziny, grup społecznych do których należy
- sferę duchową

„...Człowiek w chorobie boi się śmierci, bólu, cierpienia, zniedołężnienia, utraty pozycji życiowej, erotycznej, zawodowej, towarzyskiej itp. Boi się też o swój prestiż, jak zachowa się w chwilach cierpienia i obliczu śmierci. Choroba stawia go w obliczu tajemnicy własnego ciała, nie wie on, co się z nim dzieje, jakie jeszcze niespodzianki ze strony własnego ciała mają go spotkać, ciało staje się nieposłuszne, groźne, tajemnicze”

A. Kępiński

Elementy niezbędne w opiece nad chorym

8

Wsparcie

9

□ EMOCJONALNE

- ▣ Człowiek otrzymuje od innych ludzi komunikaty kochany, że ktoś się nim opiekuje np. wyrażanie uczuć zrozumienia, akceptacji i szacunku

□ INFORMACYJNE

- ▣ Udzielanie informacji o poprawności podejmowanych działań, rad, które mają pomóc w rozwiązywaniu problemów i stanowią informację o sposobie poradzenia sobie z konkretną sytuacją

□ RZECZOWE

- ▣ Dostarczanie potrzebującemu człowiekowi pomocy bezpośrednio w postaci darów, pożyczek pieniędzy, świadczenia usługi

□ WARTOŚCIUJĄCE

- ▣ Informacje, pozwalające na podwyższenie poczucia własnej wartości

Diagnoza

Potwierdzenie rozpoznania choroby nowotworowej

Leczenie

Wyleczenie

Wznowa

Przerzuty

Opieka

Pielęgowanie

Rehabilitacja

Psycholog

Środowiska wspierające

Rodzina, osoby znaczące

Grupy wsparcia

Fundacje, stowarzyszenia

Edukacja zdrowotna

11

- Przygotowanie do świadomego uczestnictwa w procesie leczenia
- Obniżenie poziomu lęku związanego z leczeniem
- Zdrowe podejście do procesu leczenia
- Umiejętność interpretacji występujących objawów
 - Samodzielne rozwiązywanie problemów
 - Konsultacja z lekarzem prowadzącym, pielęgniarką

Korzyści dla pacjentów i ich rodzin związane z edukacją

12

- Lepsze efekty leczenia
- Znaczenie wyższa ocena jakości życia

Nurs Res. 2008 May-Jun;57(3):199-213.

Breast cancer: education, counseling, and adjustment among patients and partners: a randomized clinical trial.

Budin WC, Hoskins CN, Haber J, Sherman DW, Maislin G, Cater JR, Cartwright-Alcares F, Kowalski MO, McSherry CB, Fuerbach R, Shukla S.

Cancer Nurs. 2007 Jul-Aug;30(4):251-60.

Patient education about treatment in cancer care: an overview of the literature on older patients' needs.

Jansen J, van Weert J, van Dulmen S, Heeren T, Bensing J.

J Cancer Educ. 2008;23(3):186-91.

Quality of life after thyroid cancer: an assessment of patient needs and preferences for information and support.

Roberts KJ, Lepore SJ, Urken ML.

J BUON. 2006 Apr-Jun;11(2):217-21.

Education of cancer patients-a psychosocial support in the holistic anticancer treatment.

Djurdjević A, Nikolić S.

Droga pacjenta

13

Początkowe usługi medyczne

- Przychodnia lub oddział
- Diagnostyka
- Wizyta w szpitalu
- Konsultacja specjalisty

Diagnoza i proces leczenia

- Szczegółowa diagnostyka
- Zespół specjalistów planuje proces leczenia

Leczenie

- Chirurgia onkologiczna
- Chemioterapia
- Radioterapia
- Hormonoterapia
- Terapie celowane

Dalsza droga pacjenta

- POZ
- Opieka paliatywna
- Opieka nad osieroconymi
- Pomoc szpitalna
- Opieka szpitalna

Indywidualne losy chorego na raka kształtują się w zależności od:

- ▣ rodzaju, umiejscowienia i stadium choroby,
- ▣ metod, sposobów i możliwości leczenia
 - ▣ sytuacji życiowej,
 - ▣ wcześniejszych doświadczeń,
 - ▣ warunków społecznych
- ▣ innych zmieniających się czynników

„Widzimy całego człowieka, nie tylko jego chorobę”

15

kolekcjonuję torebki,

uwielbiam zapach jaśminu,

jestem fanką bluesa,

lubię dekorować dom,

choruję na raka

jestem miłośnikiem jazzu,

jestem fanem Barcelony,

jestem wegetarianinem,

jestem fotografem-amatorem,

jestem też chory na raka

Holizm w medycynie

Opieka jest zorganizowana zgodnie z założeniami opieki zespołowej, świadczonej przez zespół opiekuńczy (interdyscyplinarny)

Zespół interdyscyplinarny

17

Holizm w medycynie

18

- Zdrowie to możliwość jak najdłuższego, samodzielnego, aktywnego i twórczego życia bez chorób i niepełnosprawności, a nawet z nimi, jeżeli nie dadzą się wyeliminować
- Zdrowie to stan pozytywny
- Opiekować należy się także tymi ludźmi, którzy dobrze funkcjonują, aby mogli robić lepszy użytek ze swoich możliwości, a leczyć tych którzy są chorzy

Dziękuję